

Máš krásné vahadlo

Popelka nového česko-slovenského nezávislého divadla Miza in scena (tedy konkrétně dua Elena Volpi – Johana Vavřínová, známého tuzemskému loutkářství především ze souboru Športniki) mi během sledování stále nutkavěji připomínala jinou, mnohem velkoformátovější Popelku. A sice tu, kterou pod názvem *Bad Cinderella* prozatím uzavřel před pár lety svou divadelní dráhu muzikálový hitmaker hitmakerů Andrew Lloyd Webber.

I v ní scénář anglické herečky Emerald Fennellové vykreslil prince jako citlivého, melancholického outsidera, nespokojeného s princovskou rolí, který nijak netouží po trůnu ani po tom vybírat si princeznu z davu zaměnitelných krasavic. A i tam na konci opustili princ s Popelkou dusivý svět „zámku a podzámčí“ a vydali se hledat štěstí sami. Někam jinam, ale hlavně někam daleko, ať se o trůn i Popelčino dědictví stará někdo jiný a je s tím neotravuje.

Což samozřejmě nemá být nikterak výtka nepůvodnosti, spíš poznámka, že „duch doby“ vede k tomu, že na klasických loutkách vespek zdůrazňujeme a potlačujeme podobné věci.

Tohle intimní a romantizující čtení není ale dle mého na produkci Miza in scena tím hlavním, i když je rozkošně „přeloženo do materiálů“ dvourozměrností všech utiskujících postav oproti trojrozměrnosti prince a Popelky. Rozmarně hravá produkce zkraje v leččems vypadá jako standardní „damuší produkt“ (byť herečky jednoznačně nadstandardní), kde energická interakce s publikem a hojně vystupování z postav i děje válčují samotný příběh. Brzy se ale ukáže, že v tomto inscenace klame tělem. Vedle všech půvabných srandíček, jako jsou samolibé promluvy papouška, který zde nahradil obligátní holoubky, nebo rozkošné loutkářské „zcizovávky“ typu „*Máte krásné vahadlo*“ či „*Marioneta na žebříku, ježkovy oči*“, se totiž také dost ostře prosadí i krutý příběh o domácí šikaně, které Macecha s dcerami podrobuje Popelku. (Zmínka o „rakouském způsobu“ zavírání do sklepa je ovšem už dost hraniční a byl jsem rád, že jsem byl na představení bez dětí a nemusel ji potom vysvětlovat.) Fakt, že Popelka má tak výrazně malou nohu, protože i jako skoro dospělá musí nosit botičky dvouletého dítěte, je skvělý gag a výmluvná surovost zároveň. Podobně i zdánlivě samoučelná hříčka s tím, že jméno Popelka vychází ze stálého sypání si popele na hlavu, se ukáže jako charakterotvorná – právě ustavičné sebebepokřování musí Popelka překonat ve finále ze všeho nejvíce.

Excelentní složkou kusu je Bělohlávkova scénografie, která na začátku připomíná rozkošnou skládku obstarožní loutkářské dekorační veteše, jakou tak rádi ironizujícím způsobem používají třeba Buchty a loutky – umí však několikrát zásadně překvapit změnou stylu i funkce. Pokleslá měšťanská secese pro vystižení domácího pekla, v kterém Popelka žije, je báječný nápad, a oživlý portrét Macechy a jejich dcer s koulejšíma očima je tak rozkošnou poctou Terrymu Gilliamovi, až srdce zaplesá.

Inszenace měla premiéru teprve před týdnem, což je vidět na jisté neusazenosti – kulometná dikce Johany Vavřínové je často na hranici srozumitelnosti a v odlišení toho, kdy se vypráví příběh a kdy se rozehrává komentující či shazující odbočka od něj, jsou vidět rezervy. Občas se zde zkrátka všechno hrne razantně dopředu až příliš zostrá a bez rozlišení. V gruntu je to však mimořádně energická, nápady nabitá a přitom koncepčně silně promyšlená inscenace. Přeju jí dlouhý život.

Jan Šotkovský

